

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-179/11

Cimade

i

**Groupe d'information et de soutien des immigrés (GISTI)
przeciwko
Ministre de l'Intérieur, de l'Outre-mer, des Collectivités territoriales et
de l'Immigration**

[wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Conseil d'État (Francja)]

Wniosek o udzielenie azylu — Dyrektywa 2003/9/WE — Minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl — Rozporządzenie (WE) nr 343/2003 — Obowiązek zapewnienia minimalnych warunków przyjmowania w toku procedury przyjmowania lub ponownego przyjmowania osób ubiegających się o azyl przez państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu — Ustalenie państwa członkowskiego, na którym ciąży obowiązek poniesienia kosztów zapewnienia minimalnych warunków przyjmowania

Streszczenie – wyrok Trybunału (czwarta izba) z dnia 27 września 2012 r.

1. *Kontrole graniczne, azyl i imigracja — Polityka azylowa — Minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl — Dyrektywa 2003/9 — Przyznanie minimalnych warunków przyjmowania — Obowiązek spoczywający na państwie, w którym złożono wniosek o udzielenie azylu i w którym przebywa osoba ubiegająca się o azyl*

(rozporządzenie Rady nr 343/2003; dyrektywy Rady: 2003/09, art. 3 ust. 1; 2005/85, motyw 29 i art. 2 lit. k), art. 7 ust. 1)

2. *Kontrole graniczne, azyl i imigracja — Polityka azylowa — Minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl — Dyrektywa 2003/9 — minimalnych warunków przyjmowania — Obowiązek spoczywający na państwie, w którym złożono wniosek o udzielenie azylu i w którym przebywa osoba ubiegająca się o azyl do chwili rzeczywistego przekazania osoby ubiegającej się o azyl państwu odpowiedzialnemu za rozpatrywanie jej wniosku*

(rozporządzenie Rady nr 343/2003; dyrektywa Rady 2003/09)

3. *Kontrole graniczne, azyl i imigracja — Polityka azylowa — Minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl — Dyrektywa 2003/9 — minimalnych warunków przyjmowania — Koszty ponoszone przez państwo, w którym złożono wniosek o udzielenie azylu i w którym przebywa osoba ubiegająca się o azyl*

(rozporządzenie Rady nr 343/2003; dyrektywa Rady 2003/09; (decyzja nr 573/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady)

1. Wykładni dyrektywy 2003/9 ustanawiającej minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl należy dokonywać w ten sposób, iż państwo członkowskie, w którym złożono wniosek o udzielenie azylu, jest zobowiązane zapewnić minimalne warunki przyjmowania osób ubiegających się o azyl ustanowione w tej dyrektywie również osobie ubiegającej się o azyl, w przypadku której państwo to postanowiło, na podstawie rozporządzenia nr 343/2003 ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego, wezwać inne państwo członkowskie do jej przejęcia lub ponownego przyjęcia jako państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrywanie jej wniosku o udzielenie azylu.

W istocie zgodnie z art 3 dyrektywy 2003/9 definiującej zakres jej zastosowania, stosuje się ją do wszystkich obywateli państw trzecich i bezpaństwowców, którzy składają wniosek o udzielenie azylu na granicy lub na terytorium państwa członkowskiego, tak długo, jak posiadają oni zezwolenie na pozostanie na jego terytorium jako osoby ubiegające się o azyl.

Co się tyczy pierwszego warunku zastosowania dyrektywy, okresu, w którym wnioskodawcy powinni mieć możliwość korzystania z materialnych warunków przyjmowania, początkiem tego okresu jest moment złożenia przez osobę ubiegającą się o azyl wniosku o udzielenie azylu. Dyrektywa ta nie zawiera żadnego przepisu, na podstawie którego można by sądzić, że wniosek o udzielenie azylu uznaje się za złożony tylko w przypadku złożenia go organom państwa członkowskiego odpowiedzialnego za jego rozpatrywanie.

Co się tyczy drugiego warunku zastosowania dyrektywy 2003/9, art 7 ust 1 dyrektywy w sprawie ustanowienia minimalnych norm dotyczących procedur nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich przyznaje osobie ubiegającej się o azyl uprawnienie do pozostania w państwie członkowskim podczas procesu rozpatrywania wniosku o udzielenie azylu. Zgodnie z art. 2 lit. k) tej dyrektywy termin „pozostawać w państwie członkowskim” oznacza pozostawać na terytorium, w tym na granicy lub w strefach tranzytowych, nie tylko państwa członkowskiego, w którym wniosek o udzielenie azylu jest rozpatrywany, lecz również państwa członkowskiego, w którym wniosek ów został złożony. W związku z powyższym osoby ubiegające się o azyl mają prawo pozostawać nie tylko na terytorium państwa członkowskiego, w którym wniosek o udzielenie azylu jest rozpatrywany, lecz również państwa członkowskiego, w którym wniosek ów został złożony, zgodnie z wymogami art. 3 ust. 1 dyrektywy 2003/9.

Tego rodzaju wykładnia nie może zostać podważona przez motyw 29 dyrektywy 2005/85, który nawiązuje wyłącznie do tego, że ustanowione w tej dyrektywie procedury dotyczących nadawania i cofania statusu uchodźcy w państwach członkowskich różnią się od ustanowionych w rozporządzeniu nr 343/2003 procedur mających na celu określenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie wniosku o udzielenie azylu.

(por. pkt 37, 39, 40, 46–50; pkt 1 sentencji)

2. Obowiązek zapewnienia przez państwo członkowskie, do którego skierowano wniosek o udzielenie azylu, minimalnych warunków przyjmowania ustanowionych w dyrektywie 2003/9 ustanawiającej minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl, osobie ubiegającej się o azyl, w przypadku której państwo to postanowiło, na podstawie rozporządzenia nr 343/2003 ustanawiającego kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego, wezwać inne państwo członkowskie do jej przejęcia lub ponownego przyjęcia jako państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrywanie jej wniosku o udzielenie azylu, ustaje w następstwie rzeczywistego przekazania osoby ubiegającej się o azyl przez wzywające państwo członkowskie.

W istocie ogólna systematyka i cel dyrektywy 2003/9, jak również poszanowanie praw podstawowych, w szczególności wymogów ustanowionych w art. 1 karty praw podstawowych Unii Europejskiej, zgodnie z którym godność człowieka musi być szanowana i chroniona, stoją na przeszkodzie temu, by osoba ubiegająca się o azyl została pozbawiona ochrony wynikającej z minimalnych norm ustanowionych w tej dyrektywie, choćby w tymczasowym okresie po złożeniu wniosku o udzielenie azylu i przed jej rzeczywistym przekazaniem do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrywanie jej wniosku.

(por. pkt 56, 58, 61; pkt 2 sentencji)

3. Koszty zapewnienia owych minimalnych warunków ustanowionych w dyrektywie 2003/9 ustanawiającej minimalne normy dotyczące przyjmowania osób ubiegających się o azyl, osobie ubiegającej się o azyl, ponosi państwo członkowskie, na którym ciąży obowiązek ich zapewnienia.

W istocie koszty związane z wymogami wynikającymi z konieczności dostosowania się państwa członkowskiego do prawa Unii ponosi zazwyczaj państwo członkowskie, na którym spoczywa obowiązek dostosowania się do jego wymogów, chyba że uregulowania Unii stanowią inaczej. Wobec braku odmiennych przepisów w tym względzie zarówno w dyrektywie 2003/9, jak i w rozporządzeniu nr 343/2003 ustanawiającym kryteria i mechanizmy określania państwa członkowskiego właściwego dla rozpatrywania wniosku o azyl, wniesionego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego, koszty zapewnienia minimalnych warunków ponosi państwo członkowskie, na którym ciąży obowiązek ich zapewnienia.

W trosce o sprawiedliwy podział odpowiedzialności między państwa członkowskie w odniesieniu do obciążenia finansowego wynikającego z wprowadzania wspólnej polityki azylowej i imigracyjnej, odpowiedzialności, która może mieć znaczenie w szczególności w przypadku dużych przepływów migracyjnych, Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców, ustanowiony decyzją nr 573/2007 ustanawiającą Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców na lata 2008–2013 jako część programu ogólnego „Solidarność i zarządzanie przepływami migracyjnymi”, przewiduje możliwość udzielenia pomocy finansowej państwom członkowskim w zakresie między innymi warunków przyjmowania i procedury udzielania azylu.

(por. pkt 59–61; pkt 2 sentencji)